

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Posudek oponentky práce

Předkladatelka práce: Andrea Erbertová
Studijní program: Předškolní a mimoškolní pedagogika
Studijní obor: Učitelství pro mateřské školy
Název práce: Asistenti pedagoga v mateřské škole v Plzeňském kraji
Vedoucí práce: PhDr. Josef Slowík, Ph.D.
Oponentka práce: Mgr. Šárka Káňová, Ph.D.

1. CÍLE PRÁCE

Autorka při výběru tématu (Asistenti pedagoga v mateřské škole v Plzeňském kraji) pro bakalářskou práci čerpala z osobní zkušenosti. Hlavním výzkumným cílem bylo „zjistit a rozebrat názory asistentů pedagoga na jejich vliv při edukačních činnostech dítěte v běžné MŠ v Plzeňském kraji“. Zvolené téma považuji za relevantní ve vztahu ke studovanému oboru.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ

Autorka se ve své práci věnuje velmi aktuální problematice působení asistentů pedagoga v prostředí běžných mateřských škol. V psaní akademického textu postupuje systematicky od obecného ke konkrétnímu. Snaží se reagovat na aktuální změny v nahlížení na měnící se paradigma zdravotního postižení včetně konceptu speciálních vzdělávacích potřeb. Na druhé straně však na některých místech čerpá ze zdrojů publikovaných před 1.9. 2016, tj. před novelou školského zákona (horizontální definice speciálních vzdělávacích potřeb na str. 7), případně vychází ze zdrojů připravujících / upozorňujících pedagogy na změny směrem k inkluzivnímu vzdělávání, nicméně informace jsou představeny jako současný stav, přičemž parafrázovaná informace byla v původním textu formulována jako výchozí stav před novelou (a zároveň argumentaci zdůvodňující potřebu změn), nikoliv však jako stav roce 2017. To ubírá na celkovém dojmu z práce a působí tak, že autorka nemá v daných věcech jasno případně, že práce mohla být zpracována pod časovým tlakem a autorka vlivem časové tísně nestihla uvedené upravit.

Kapitola 3 se omezuje na vymezení pozice asistenta pedagoga opřené o legislativu. Je škoda, že text není vypracován s oporou o další aktuální zdroje z dané oblasti - např. provedená evaluační výzkumná šetření, výzkumné zprávy, zprávy z realizovaných projektů ověřujících uvedenou problematiku v praxi. Právě to by přidalo na aktuálnosti předložené práce a jejímu dalšímu možnému využití. Část práce věnující se teoretickým východiskům není bohužel uzavřena žádným shrnutím, které by čtenáři podhalilo „hlas autorky práce“, tj. to, co s ohledem na provedené výzkumné šetření považuje za stěžejní, z čeho vychází.

Výzkumnému šetření je věnována kapitola 4, která je poměrně chaoticky strukturována. Předpokládala bych, že autorka čtenáře seznámí nejprve s metodologií šetření, tj. představí výzkumný soubor, konceptualizaci výzkumného problému, operacionalizuje cíle práce, vymezí výzkumné strategie, vymezí výzkumné metody, techniky sběru dat, prostředí sběru dat, způsob vyhodnocování dat. Na místo toho autorka uvádí na prvním místě výsledky z realizovaného dotazníku, v rámci nichž uvádí informace, které by příslušely spíše samostatné kapitole věnující se metodologii. Té věnuje pozornost teprve poté. V této části práce shledávám největší nedostatky.

V kapitole 4.3 představuje autorka doplňující kazuistiky reprezentující nahodile vybrané příběhy třech dětí s potřebou podpůrných opatření ve vzdělávání navštěvujících MŠ. Kazuistiky, které jsou na některých místech textu zaměněny za případové studie jsou relativně zdařile sestaveny, nicméně není známo, z jakých zdrojů autorka čerpala. Autorka kazuistiky obohatila o informace získané z rozhovorů s konkrétními asistenty pedagoga.

V kapitole 4.4. s názvem „Závěry výzkumného šetření“ jde spíše než o závěr o pokus shrnout výsledky výzkumného šetření. Objevuje se zde autorčino shrnutí a vyjádření se k dílčím výzkumným otázkám, které však nikde předtím (kapitola Metodologie – konceptualizace výzkumného šetření) bohužel nebyly diskutovány. Autorka zároveň odpovídá na hlavní výzkumnou otázku („Jak napomáhá působení asistentů pedagoga v běžné mateřské škole k naplňování individuálních vzdělávacích potřeb dětí s SVP?“) a to i přesto, že v úvodu práce byl stanoven hlavní výzkumný cíl, který byl formulován jinak. Část práce věnovaná Metodologii a interpretaci výsledků výzkumu považuji za nejméně zdařilou a na hraně přijatelnosti. Práci uzavírá Závěr, který svým rozsahem odpovídá, je však spíše opakováním již řečeno.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA

Práce je přehledně strukturována, logicky členěna od obecného ke konkrétnímu. Svým rozsahem je však na spodní hranici přijatelnosti. Studentka by měla vědět, že stránky akademického textu obvykle číslujeme do kapitoly Závěr (v případě předkládané práce str. 32) a další přílohový aparát včetně seznamu použitých zdrojů zůstává nečíslován.

V textu jsou přítomny odkazy na použité zdroje. Parafráze a doslovné citace jsou však na některých místech vkládány bez uvedení do kontextu s okolním textem. Zároveň se odkazy nenacházejí na všech místech, kde bych jich bylo potřeba (např. kapitola 2). Odkazy v textu se blíží Harvardskému, případně APA stylu, seznam použitých zdrojů však nikoliv. Žádnému citačních stylů zcela neodpovídá odkazování na internetové zdroje.

Počet použitých odborných zdrojů je spíše sporý a to i navzdory tomu, že předložené téma úzce souvisí s aktuálně velmi diskutovaným a konceptem zavádění proinkluzivních opatření do vzdělávání v běžných školách, pro které je k dispozici řada odborných zdrojů. Na druhé straně pozitivně hodnotím fakt, že autorka čerpá ze zdrojů aktuálních, přinášející nové poznatky, doporučení a reflektující kromě jiného nové legislativní ukotvení vzdělávání dětí s potřebou podpůrných opatření v hlavním vzdělávacím proudu.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE

Předložená práce se věnuje velice aktuálnímu tématu, které si autorka vybrala na základě zkušenosti z praxe. Patrný je autorčin zájem hlouběji porozumět činnosti práce asistentů pedagoga - jak co se týká obsahu, tak i významu, resp. dopadu jejich činnosti na vzdělávání dětí s potřebou podpůrných opatření v prostředí běžné MŠ. I přes mnohé připomínky uvedené výše, práce splňuje základní náležitosti kladené na bakalářskou práci a proto ji doporučuji k obhajobě

Navrhuji předběžné hodnocení

DOBŘĚ

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY

- Autorku v rámci obhajoby žádám o důkladné představení metodologie provedeného výzkumného šetření (viz můj komentář výše k tomu, co postrádám).
- Jak byste stručně vyhodnotila přínosy a na druhé straně úskalí v činnosti asistentů pedagoga v běžných mateřských školách?

V Plzni dne: 1. 9. 2017

Mgr. Šárka Káňová, Ph.D.